TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN HẢI HẬU** **TỈNH NAM ĐỊNH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 97/2023/QĐST-DS	*Hải Hậu, ngày 23 tháng 6 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người là đã chết
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN HẢI HẬU - TỈNH NAM ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Phạm Thúy Nga.

Thư ký phiên họp: Bà Đoàn Thị Xuyến - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Huê - Kiểm sát viên.

Ngày 23 tháng 6 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 19/2023/TL-VDS ngày 02 tháng 02 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 06/2023/QĐST-DS ngày 13 tháng 6 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Ông Nguyễn Văn C, sinh năm 1963; địa chỉ: Xóm X, xã K, huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định.

- ***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:***

+ Ông Nguyễn Văn H, sinh năm 1934; nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích: Xóm X, xã K, huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định

+ Bà Trần Thị Ô, sinh năm 1935; địa chỉ: Xóm X, xã K, huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định;

+ Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1965; địa chỉ: Xóm Tân Hùng, xã K, huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định;

+ Ông Nguyễn Văn N, sinh năm 1968; địa chỉ: Xóm Tân Hùng, xã K, huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định;

+ Ông Nguyễn Văn T, sinh năm 1972; địa chỉ: Xóm Tân Hùng, xã K, huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định;

Đại diện theo ủy quyền của bà Trần Thị Ô, bà Nguyễn Thị T, ông Nguyễn Văn N, ông Nguyễn Văn T: Ông Nguyễn Văn C (người yêu cầu).

(Tại phiên họp: Vắng mặt các đương sự)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu tuyên bố một người là đã chết ngày 10 tháng 11 năm 2022 và ý kiến tại bản tự khai của ông Nguyễn Văn C trình bày:

Bố mẹ ông C là ông Nguyễn Văn H, sinh năm 1934 và bà Trần Thị Ô, sinh năm 1935. Vợ cÔ ông H và bà Ô chung sống tại xóm X, xã K, huyện Hải Hậu và sinh được 4 người con chung gồm: Ông Nguyễn Văn C, bà Nguyễn Thị T, ông Nguyễn Văn N và ông Nguyễn Văn T, ngoài ông bà ra không có con nuôi, con riêng nào khác. Đến tháng 4/2007, ông C không nhớ rõ ngày cụ thể, ông H có nói với mọi người trong gia đình là lên nhà cháu ở tỉnh Yên Bái chơi, ông bắt xe khách lên Hà Nội và đi Yên Bái nhưng hai ngày sau ông C gọi điện cho người thân ở Yên Bái hỏi thì họ cho biết ông H không có ở Yên Bái. Sau đó, gia đình phát hiện ông H có để lại trong nhà một giấy chứng minh nhân dân và một tờ giấy ông H có ghi dòng chữ lấy ngày này làm kỷ niệm. Từ đó đến nay gia đình ông C đã đi tìm ông H nhiều nơi và nhờ người tìm kiếm nhưng ông H vẫn không trở về. Đến nay gia đình và xã hội không ai có thông tin gì của ông H nên ông C không biết ông H hiện đang ở đâu, còn sống hay đã chết. Do đó, ông C làm đơn đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn H, sinh năm 1934, nơi cư trú cuối cùng: xóm X, xã K, huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định là đã chết để gia đình đề nghị địa phương làm khai tử cho ông H.

Những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan gồm: Bà Trần Thị Ô, bà Nguyễn Thị T, ông Nguyễn Văn N và ông Nguyễn Văn T có lời khai thống nhất với lời khai của ông Nguyễn Văn C – người yêu cầu và quá trình tố tụng đều đã ủy quyền cho ông C tham gia giải quyết vụ việc.

Tại biên bản xác minh tại Công an xã K ngày 03 tháng 02 năm 2023 và ngày 12 tháng 6 năm 2023, Phó Trưởng công an xã K cũng xác nhận ông Nguyễn Văn H hiện có nơi cư trú cuối cùng tại xóm X, xã K, huyện Hải Hậu đã bỏ đi khỏi địa phương từ năm 2007, đến nay ông H vẫn biệt tích không có mặt tại địa phương. Gia đình và chính quyền địa phương không ai biết thông tin gì của ông H.

Tòa án nhân dân huyện Hải Hậu đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết và đã được đăng trên Cổng thông tin điện tử của Tòa án nhân dân tỉnh Nam Định, trên báo Công Lý trong ba số liên tiếp vào các ngày 15, 17 và 22 tháng 02 năm 2023; và trên Đài tiếng nói Việt Nam vào các ngày 12, 13, 14 tháng 02 năm 2023 theo đúng quy định của pháp luật. Đến nay đã hết thời hạn tìm kiếm nhưng vẫn không có tin tức gì của ông Nguyễn Văn H còn sống hay đã chết.

Tại phiên họp: Ông Nguyễn Văn C vắng mặt nhưng vẫn giữ nguyên yêu cầu đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn H đã chết. Những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan vắng mặt đã ủy quyền cho ông C.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định phát biểu ý kiến về việc giải quyết vụ việc:

Về tố tụng: Thẩm phán và Thư ký đã tuân theo các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết việc dân sự, kể từ khi thụ lý cho đến khi mở phiên họp.

Về nội dung: Áp dụng điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật dân sự; Điều 391; 392; 393 Bộ luật Tố tụng dân sự. Đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Văn C về việc tuyên bố ông Nguyễn Văn H đã chết.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết và quan hệ pháp luật: Ông Nguyễn Văn C có đơn yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn H đã chết, đây là việc dân sự theo quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm b khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định.

[2] Về thủ tục tố tụng: Tại phiên họp, bà Ô, bà T, ông N, ông T vắng mặt đã ủy quyền cho ông C. Ông C vắng mặt đã có ý kiến xin vắng mặt. Do đó, căn cứ Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự, Hội đồng giải quyết việc dân sự vẫn tiến hành mở phiên họp.

[3] Xét yêu cầu của Ông Nguyễn Văn C có đơn yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn H đã chết thì thấy: Theo biên bản xác minh tại Công an xã K và lời khai do gia đình cung cấp thì ông Nguyễn Văn H đã bỏ đi khỏi địa phương từ tháng 4/2007. Gia đình cũng đã tìm kiếm nhiều nơi, đăng báo đài nhưng vẫn không có kết quả. Như vậy, ông Nguyễn Văn H bỏ đi khỏi địa phương từ tháng 4/2007 là có thật. Sau khi thụ lý vụ án, Tòa án đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết và đăng trên đài, báo, cổng thông tin điện tử của Tòa án theo quy định. Đến nay, đã trên 04 tháng, kể từ ngày đăng, phát thông báo lần đầu tiên nhưng không có tin tức gì của ông Nguyễn Văn H. Theo quy định của pháp luật, đến nay ông Nguyễn Văn H đã biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống. Căn cứ khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự có đủ cơ sở chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Văn C tuyên bố ông Nguyễn Văn H đã chết.

[4] Về xác định ngày chết của ông Nguyễn Văn H: Theo lời khai của ông Nguyễn Văn C thì ông Nguyễn Văn H bỏ đi từ tháng 4/2007, không rõ ngày ông H bỏ đi. Do không xác định được ngày cụ thể mà chỉ biết ông Nguyễn Văn H bỏ đi từ tháng 4/2007 đến nay. Căn cứ khoản 1 Điều 68 Bộ luật Dân sự xác định ngày có tin tức cuối cùng của ông Nguyễn Văn H là ngày 01 tháng 5 năm 2007. Theo quy định tại khoản 1 Điều 70 Bộ luật Dân sự, Tòa án xác định ngày chết của người bị tuyên bố là đã chết là ngày kế tiếp của ngày sau 05 năm kể từ ngày người đó biệt tích. Thời hạn 05 năm được tính từ ngày biết tin tức cuối cùng về người đó, nếu không xác định được ngày có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của tháng tiếp theo tháng có tin tức cuối cùng;. Như vậy, ngày chết của ông Nguyễn Văn H được xác định là ngày 02 tháng 5 năm 2012.

[5] Theo quy định tại Điều 72 của Bộ luật Dân sự thì khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người chết; tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

[6] Ông Nguyễn Văn C thực hiện đăng ký khai tử cho ông Nguyễn Văn H theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

[7] Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm: Miễn lệ phí cho ông Nguyễn Văn C do thuộc đối tượng người cao tuổi.

[8] Chi phí đăng tin tìm kiếm trên các phương tiện thông tin đại chúng ông Nguyễn Văn C phải nộp theo quy định pháp luật, xác nhận ông Nguyễn Văn C đã thực hiện xong.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật Dân sự; khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, các Điều 367, 370, 371, 372, 391, 392, 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự:

1. Chấp nhận yêu cầu của Ông Nguyễn Văn C về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn H đã chết.

Tuyên bố ông Nguyễn Văn H, sinh năm 1934, nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích: Xóm X, xã K, huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định là đã chết. Thời gian xác định ông Nguyễn Văn H chết là ngày 02 tháng 5 năm 2012.

Khi Quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết.

Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của ông Nguyễn Văn H (nếu có) được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

Ông Nguyễn Văn C thực hiện đăng ký khai tử cho Nguyễn Văn H theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án: Miễn lệ phí việc dân sự cho ông Nguyễn Văn C do thuộc đối tượng người cao tuổi.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Nam Định;
- VKSND huyện Hải Hậu;
- UBND xã K;
- Đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Phạm Thúy Nga